

جامع الرقياب

خطبه ۱۰۸ نزهة البلاغه

شرح نهج البلاغه، برگزیده شرح
جای از اقیانوس (خطبه ۱-۸ نهج البلاغه) تهیه و تنظیم موسسه فرهنگی عاشورا
فرمان، ۱۳۹۶

فنا ۱۲۰ ص. 8-482-378-600

عربی ابن‌تالیب (ع)، امام‌نویز، ۲۳ قن از هجرت - ۳۰ ق - خطبه‌ها
Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- *Public speaking

عربی ابن‌تالیب (ع)، امام‌نویز، ۲۳ قن از هجرت - ۳۰ ق - نهج‌البلاغه
Ali ibn Abi-talib, Imam I, Nahjol - Belaghah

عربی ابن‌تالیب (ع)، امام‌نویز، ۲۳ قن از هجرت - ۳۰ ق - نهج‌البلاغه - نقد و تفسیر
Ali ibn Abi-talib, Imam I, Nahjol - Belaghah - Criticism and interpretation
موسسه فرهنگی هنری فرهنگ عاشورا

۲۶۶۰۰ ۹۵۱۵/۳۹۷ / ۱۰۶۲۲/۲ ۱۳۹۶۳۸BP

موسسه فرهنگی
عاشورا

نام کتاب: جای از اقیانوس (خطبه ۱-۸ نهج البلاغه)
تیم و تنظیم: موسسه فرهنگی هنری عاشورا
ناشر: مرکز نشر باقر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران)
نوبت چاپ: اول از استان ۹۶
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
تعداد صفحات: ۱۳۰ صفحه / نشتی
قیمت: ۱۹۰ / ریال
چاپخانه: زلال کوثر

شابک ۸-۸۲-۰۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، واحد ۱۱۴ تلفن: ۳۱۰۱۵ - ۳۷۸۲۵۴۳ پیامک ۲۱۴۴۴۰۳۰۰۰
Hajar@whc.ir Hajar.whc.ir

صفحه	عنوان
۹	مقدمه حوزه
۱۳	بانی انزلیانوس
۱۴	عرفان، اجازت قلب
۲۰	درآمدی بر علم اخلاق
۲۵	نگاهی اجمالی به مکاتب اخلاقی
۳۹	مکاتب یونانی - رومی
۴۲	مکاتب مسیحی - غربی
۴۹	مکاتب اسلامی - عرفانی
۵۳	مکتب قرآنی - اهل بیت علیهم السلام

صفحه	عنوان
۶۱	خطبه‌ی امام <small>علیه السلام</small>
۶۳	وصف عظمت و جلال پروردگار
۶۹	اسما و فرشتگان
۷۳	آفریدن، پارس
۷۵	دنیا پرستی مردم، اقب و آثار
۷۹	ذکر مرگ و چگونگی سکرات
۸۷	قیامت، بعثت قبور و ادگناه الهی
۹۵	زهد پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small>
۹۹	فهرست تفصیلی

بسم الله الرحمن الرحيم

آیاتا، حال بر کرازی اقیانوس یا دریایی پهناور ایستاده اید؟ آیا تصویری از گستردگی
و شکوه پهنه‌ی آبی و کوبگی امواج پر مهاتش را بر صخره‌های ساحل در خاطر دارید؟
آیا به ژرفای راز آلود و غنایت بهشت آور آن اندیشیده اید؟ آیا شبانگاهان، در سکوت
آرام بخش کویر به سوی آسمان نظر انداخته اید؟ تا هزاران هزار ستاره در ابر کمشان‌های
بالای سرتان تمام چشم شمارا پر ساخته باشد؟ و وجود ما را در تنجیمت و بزرگی خویش
در آورده باشد؟

ما، در اندیشه و غم مان در شروع به گزینش خطب پشویان آسمانی و پنجم انتخاب

احادیث و اخبار کرامت در معصومین علیهم السلام در کتب فراهم آمده، چونان کسی هستیم که در کنار
اقیانوسی ایستاده است و یا فردی که به جلال گمشدنی چشم دوخته و می خواهد همی آنچه
در پیش رو دارد را به دست آورد و حقایق آن را کاوش نماید.

بی شک در این سرگام بردارد و چنین مقصدی را دنبال کند و به جستجو
اخبار راویان پرهیزکار و کتب دانشمندان صاحب یقین پردازد، خود را پاسگزار
امانداری و زحمت طاقت فرسای بزرگانی خواهد یافت که با صرف عمر خویش، گنجینه های
معرفت الهی و علوم دست نیافتنی آسمانی را برای ما حفظ کرده اند و نقل نموده اند.

امام ابی الحسن الرضا علیه السلام فرمودند:

خدا بنده ای را که امر ما را زنده بدارد، مشمول رحمت خود قرار دهد.

راوی می پرسد: چگونه این کار را انجام دهیم؟

امام علیه السلام می فرماید: دانش ما را فرا بگیرید و آن را به مردم آموزش دهید، زیرا

مردم کفر نیکویی کلام ما را دریابند از ما پیروی خواهند کرد!

اینک کلامی است که ما از فریاشات امیرالمؤمنین علیه السلام فراهم آمده، امید آنکه

آن را فراگیریم و زیبایی ها و معانی مدیح آن را به دیگران معرفی کنیم، و با احیای امر آن

کرمانیان، مشمول رحمت و سعادت الهی در دنیا و آخرت باشیم! انشاء الله.

مدرست حوزه های علمی خاوران

مؤلف: محمد مهدی

۱- عیون أخبار الرضا علیه السلام، صدوق، ج ۲، ص ۲۷۵.

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
۱-۳۳	وصف عظمت و جلال پروردگار	۱	فروتنی هر چیز برای پروردگار
		۲	برپای بودن هر چیز به وجود خداوند
		۳	خداوند، ثروت هر مسکین
		۴	خداوند، عزت هر خوار مبین
		۵	خداوند، نیروی هر ناتوان
		۶	خداوند، پناهگاه هر ستم دیده
		۷	خداوند، برکننده هر کینه
		۸	خداوند، دانای راز هر خاموشی گزیده

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۹	خداوند، رازق بندگان
		۱۰	مرکب، بازگشت به سوی خداوند
		۱۱	خداوند به چشم دنیا دید
		۱۲	خداوند قدیم و سیاه سنگران حادث
		۱۳	آفرینش ماهوا، نزار سریم و وحشت
		۱۴	آفرینش کائنات، نزار بهر سود و منفعت
		۱۵	پنج کس از خداوند پیشی نکیرد
		۱۶	پنج کس از حیثی قدرت الهی نرهد

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۷	عصیان آفریدگان از سلطنت الهی نمی‌کاهد
		۱۸	اطاعت مردمان بر ملک خداوند نمی‌افزاید
		۱۹	ناشنووی از قضای الهی، سبب تغییر امر الهی نمی‌گردد
		۲۰	روی کردن از فرمان حق، از وی مستغنی نیست
		۲۱	تامی رازها نزد خداوند آشکار است
		۲۲	در عیب و نهانی نزد خداوند پدیدار است
		۲۳	خداوند؛ بی‌ویل و بی‌نیات
		۲۴	خداوند؛ فرجام و سرانجام همه چیز، بدون گریز

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۲۵	خداوند؛ میعاد، مکان، از او باید به او پناه برد
		۲۶	زنام حرب خننده‌ای در دست قدرت خداوند است
		۲۷	بازگشت حرا آفریده‌ای به سوی خداوند است
		۲۸	عظمت آفرینش در چشم آدمی
			حکارت آفرینش در برابر قدرت الهی
		۳۰	بر لنگی پادشاهی آشکار شده از پروردگار
		۳۱	ناخیزی آن پادشاهی در برابر سلطنت نامیدای خداوند
		۳۲	کستردگی نعمت‌های این جهان

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۳۳	خرودی نعمت های دنیا در مقابل نعم آخروی
۳۴-۵۲	اوصاف فرشتگان	۳۴	آسمان، جایگاه فرشتگان
		۳۵	خداوند فرشتگان را از زمین فرابرده است
		۳۶	فرشتگان، داناترین آفریدگان
		۳۷	فرشتگان، یرسناک ترین آفریدگان از خداوند
		۳۸	فرشتگان نزدیک ترین آفریدگان به خداوند
		۳۹	فرشتگان، در سرب پدران بوده اند
		۴۰	فرشتگان، در رحم مادران بوده اند

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۴۱	فرشتگان، از آب بی مقدار آفریده شده اند
		۴۲	حوادث روزگار، فرشتگان را برکنده نمی سازد
		۴۳-۴۴	مرتب و منزله فرشتگان نزد خداوند
		۴۵	فرشتگان از خداوند، غیر از او نمی خواهند
		۴۶	فرمان برداری بسیار فرشتگان از پروردگار
		۴۷	امداد بودن غفلت فرشتگان از فرمان الهی
		۴۸-۵۰	ناخیزی اطاعت فرشتگان در برابر حقیقت عظمت خداوند و مقصر دانستن خود

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیر مجموعه
		۵۱	اعتراف فرشتگان به نپرستیدن خدا به حق پرستش
		۵۲	اعتراف فرشتگان به فرمان نبردن از خداوند به اندازه‌ی حق طاعتش
۵۳-۶۱	آفریدگان ناپاس	۵۳	منزه است آفریدگار و معبود
		۵۴	آفرینش بهشت، از سر نعمت بخشی به بندگان
		۵۵	خوانی گسترده در ینو
		۵۶-۵۷	نعمت و امکانات بهشت، از جویباران و کشزاران تا همسران و خدمت گزاران

شماره فرآز	موضوع اصلی	ردیف	زیر مجموعه
		۵۸	پيامبران، دعوت کنندگان به بهشت
		۵۹	عدم اجابت دعوت پيامبران توسط مردم
		۶۰	عدم تمایل مردم به آن چه خداوند ترغیبشان نموده
		۶۱	عدم آرزومندی مردم به آن چه خدا مستحق شان فرموده
۶۲-۸۰	دنیا پرستی مردمان؛ آثار و عواقب	۶۲	خوردن مردار دنیا و رسوایی
		۶۳	تفاخر و اجماع مردمان بر حب دنیا
		۶۴	عشق دنیا، بیماری بجزیری دل و کوری دیده
		۶۵	آرزومند دنیا با دیده ی بیماری نگردد

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۶۶	آرزومند دنیا با کوشش ناشنوا می شود
		۶۷	آرزوهای دنیوی، نبرد آرزومند را برکنده است
		۶۸	دنیا دل آرزومند را میرانده است
		۶۹	جان آرزومند دنیا، شیطنتی دنیا است
		۷۰	آرزومند دنیا، بنده‌ی دنیا است
		۷۱	آرزومند دنیا، بنده هر کسی است که از دنیا بهره‌ای دارد
		۷۲-۷۳	دنیا فانی آرزومند دنیا است
		۷۴	آرزومند دنیا به سخن پیامبران، از گناه باز نمی آید

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیر مجموعه
		۷۵	آرزومند دنیا از اندرز پیامبران، پند نمی پذیرد
		۷۶	فریفتگان دنیا، اسیر چنگال مرگ
		۷۷	بارسیدن مرگ، نه جای گذشتن از خطا و نه راه بازگشت
		۷۸	فزارسیدن آن چه آرزومندان دنیا از آن بی خبرند
		۷۹	جدالی آرزومندان دنیا از دنیایی که آسوده خاطر در آن بودند
		۸۰	خروج از دنیا و ورود به جهان آخرت
۸۱-۱۳۳	ذکر مرگ و چگونگی سکرات	۸۱	آن چه بر محتضر وارد می شود، وصف ناشدنی است
		۸۲	سختی جان کندن و دریغ از دست رفتن مال دنیا

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیر مجموعه
		۸۳	سست شدن دست و پای محضر
		۸۴	پیدن رنگ از رخسار محضر
		۸۵	افزایش نفوذ مرک در وجود محضر
		۸۶	از کار افتادن زبان محضر
		۸۷	محضر هنوز می بیند
		۸۸	محضر هنوز می شنود
		۸۹-۹۰	محضر هنوز نفس عالم را در اکش باقی است
		۹۱	عمر را در چه راهی تباه کرده است؟

شماره فواز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۹۲	روزگار را در چه کاری گذرانیده است؟
		۹۳-۹۵	دارایی هایش را چگونه از حلال و حرام جمع آورده؟
		۹۶	عواقب جمع آوری اموال، وبال کردن محضرت
		۹۷	مرک، زمان جدایی از اموال دنیا
		۹۸-۹۹	اموال محضرت، باعث آسایش و برخورداری وارثان
		۱۰۰	توزیبی برخورداری از اموال برای وارثان است
		۱۰۱	سنگینی بار آموال بر دوش محضرت است
		۱۰۲	محضرت، کروگان اموال بر جای گذاشته می خویشن است

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۰۳	محضر از پشمانی دست خویش رامی کزد
		۱۰۴	بی میلی محضر به آن چه در زندگی بدان رغبت داشته
		۱۰۵	آرزوی محضر: ای کاش اموالش برای دیگران بود
		۱۰۶	پیشروی مرک در کالبد محضر
		۱۰۷	ز کار افتادن کوش محضر، چنان زبانش
		۱۰۸-۱۰۹	محضر در میان خانواده اش، نه می تواند سخن بگوید و نه بشود
		۱۱۰	محضر به بهره ای افروخته خانواده چشم می دوزد
		۱۱۱	محضر کردش زبان آمان رامی بیند

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۱۲	مختصر سخن آمان رانمی شود
		۱۱۳	چنگ زدن بیشتر مرک در تن مختصر
		۱۱۴	از دست رفتن بیانی مختصر، چنان شوالی اش
		۱۱۵	مرک مختصر
		۱۱۶	چنان مرداری میان خانواده
		۱۱۷	ترسیدن همه از بودن دکتر وی
		۱۱۸	دری کردن همه از او
		۱۱۹	زبان آن که برایش می کرد مساعدت می کند

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۲۰	نه به آن که فرایش می‌خواند، پانخ می‌دهد
		۱۲۱	تشیع به سوی خاندی آخرت
		۱۲۲	سپرده شدن وی به عیش در قبر
		۱۲۳	خاکسپاری و بریدن از دیدار وی
۱۲۴-۱۵۷	قیامت، بعثت قبور و دادگاه الهی	۱۲۴	پایان دنیا
		۱۲۵	پایان رسیدن مقدرات دنیا
		۱۲۶	پوستن آسمان و زمین به آغازین آمان
		۱۲۷	فرمان الهی برای زنده شدن دوباره آفریدگان

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۲۸	شکافتن آسمان به امر الهی
		۱۲۹	لرزش زمین به امر خداوند
		۱۳۰	کنده و پرکنده شدن کوه ها به امر الهی
		۱۳۱	کوبیده شدن بعضی از کوه ها به یکدیگر از پروای الهی
		۱۳۲	بیرون آمدن مردگان از دل زمین
		۱۳۳	نو و تازه شدن بدن مردگان
		۱۳۴	جمع شدن بدن مردگان پس از پرکنندگی اجزایشان
		۱۳۵ و ۱۳۶	پرسش از کردارهای نمان، و تقسیم بندی آنان به دو گروه

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیر مجموعه
		۱۳۷	انعام و انتقام الهی، شامل این دو گروه
		۱۳۸	پادشاه اهل طاعت: زندگی جاوید در جوار رحمت الهی
		۱۳۹	سرایی که برایشان از آن کوچ نمی کنند
		۱۴۰	سرایی که حال واردشدگان به آن، دیگرگون نمی گردد
		۱۴۱	سرایی که به واردشدگان در آن، ترس رونمی آورد
		۱۴۲	سرایی که بیماری بی، واردشدگان به آن راد نمی یابد
		۱۴۳	واردشدگان به آن در معرض هیچ خطری قرار نمی گیرند
		۱۴۴	سرایی که واردشدگان به آن به رنج سفر دچار نشوند

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۴۵	کیفر اهل محبت: وارد شدن در بدترین سرای
		۱۴۶	دستان اهل کناه را باغل و زنجیر به گردنشان می‌بندد
		۱۴۷	موی پیشانی کناهکاران را به پایشان می‌بندد
		۱۴۸	بر کناهکاران جامه‌هایی از قطران و آتش می‌پوشانند
		۱۴۹	عذابی با حرارت بسیار شدید
		۱۵۰	باز آن حاکم‌ها برای خروج کناهکاران بسته است
		۱۵۱	آتش بسیار سرد و غمزه
		۱۵۲	آتش با زبان‌های بلند و آوایی هول‌انگیز

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۵۳	جای گرفتن در آن آتش، از آن بیرون نمی روند
		۱۵۴	از گرفتاران آن عذاب، فدیة پذیرفته نمی شود
		۱۵۵	قید و بندهای آن جاز هم نمی کسد
		۱۵۶	برای آن سرا، مدتی نیست که به پایان رسد
		۱۵۷	بسی دوزخیان زمانی نیست که فرار رسد و عذابشان به سر آید
۱۵۸-۱۶۹	زهد پیامبر ﷺ	۱۵۸	پیامبر ﷺ دنیا را خوار و ناخیز انگاشت
		۱۵۹	پیامبر ﷺ به دنیا اهمیت نداد و پیشش نشرد
		۱۶۰	دور داشتن دنیا از پیامبر ﷺ، دلیل بر کمزیری او توسط خدا

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۶۱	کسترانیده شدن دنیا برای غیر او، دلیل سخاوت دنیا
		۱۶۲	روی کردنن پیامبر ﷺ از دنیا به جان و دل
		۱۶۳	پیامبر ﷺ یاد دنیا را در وجود خویش میراند
		۱۶۴	دوست داشت تا سیریه های دنیا از چشم او نهان باشد
		۱۶۵	تا از دنیا جامه ای نیکو برنگیرد
		۱۶۶	با اقامت در آن را آرزو ندارد
		۱۶۷	ابلاغ رسالت پروردگار با برهان
		۱۶۸	پیامبر ﷺ است خویش را ترساند و نصیحت فرمود

شماره فراز	موضوع اصلی	ردیف	زیرمجموعه
		۱۶۹	پیامبر ﷺ است خویش را به سوی بهشت دعوت نمود
۱۷۰-۱۷۶	اهل بیت <small>علیهم السلام</small> ، راه است	۱۷۰	اهل بیت پیامبر ﷺ، درخت نبوت
		۱۷۱	اهل بیت پیامبر ﷺ، جایگاه فرود آمدن رسالت
		۱۷۲	اهل بیت پیامبر ﷺ، محل رفت و آمد فرشتگان
		۱۷۳	اهل بیت پیامبر ﷺ، کنجینه های دانش
		۱۷۴	اهل بیت پیامبر ﷺ، سرچشمه های حکمت
		۱۷۵	یار و دوستدار اهل بیت <small>علیهم السلام</small> ، منظر رحمت الهی
		۱۷۶	دشمن اهل بیت <small>علیهم السلام</small> ، در انتظار قهر و غضب الهی